

მოკლე
გზამკვლევი
შუამავლის
მეჩეთის
მონახულების
წესები და მისი
დადგენილებები

ქართული

جورجی

ქება-დიდება აღლაჰს, სამყაროთა
ღმერთს, ღოცვა და მშვიდობა
ჩვენ შუამავალს, მის ოჯახს და
ყველა მის მეგობარს.

ამის შემდეგ:

ეს არის მოკლე ნაშრომი შუამავლის
მეჩეთის მონახულების წესებზე და მის
დადგენილებებზე, შევეცადეთ მასში
განგვემარტა მომნახულებლისთვის ის
ძირითადი წესები, რაც მას სჭირდება
შუამავლის მეჩეთის მონახულების დროს.

აღლაჰს ვთხოვთ, რომ ეს ნაშრომი
დაადგინოს წრფელად მისი
კმაყოფილებისთვის, და რომ
სასარგებლო გახადოს ზოგადად
ყველა მუსლიმისთვის.

ისლამური კონტენტის
სხვადასხვა ენაზე
გავრცელების
ასოციაციის სამეცნიერო
კომიტეტი

მოკლე გზამკვლევი
შუამავლის მეჩეთის
მონახულების წესები და მისი
დადგენილებები

1

შუამავლის (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) მეჩეთის მონახულება წარმოადგენს სუნნას (სასურველია), მას არ გააჩნია კონკრეტული დადგენილი დრო, ის არ შედის ჰაჯობის საქმეებში, არ არიან ჰაჯები ვალდებული - კაცები ან ქალები - მოინახულონ აღლაჰის შუამავლის (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) საფლავი და არც ბაყი'ას სასაფლაო.

2

არ შეიძლება ექსკურსიების და მგზავრობების მოწყობა შუამავლის (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) სასაფლაოს მონახულების მიზნით, რადგან მგზავრობა ღვთისმსახურების მიზნით არ შეიძლება შესრულდეს საფლავის მონახულებისთვის, არამედ, მხოლოდ სამი მეჩეთის მონახულების მიზნითაა დასაშვები გამგზავრება, **შუამავალმა (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) თქვა: «არ იმოგზაუროთ გარდა სამი მეჩეთის მოსანახულებლად: ამ მეჩეთის (შუამავლის მეჩეთის), ნაკრძალი მეჩეთის (მასჯიდი ჰარამი) და აღ-აყსას მეჩეთის».** გადმოსცა აღ-ბუხარიმ (1189) და მუსლიმმა (827), აქ მოცემულია მისლიმის ვერსია. ამგვარად, ქალაქ მედინიდან შორს მცხოვრებს არ აქვს უფლება იმოგზაუროს საფლავის მონახულების მიზნით, თუმცა მას შეუძლია იმოგზაუროს ძვირფასი შუამავლის მეჩეთის მონახულების განზრახვით, როცა მოინახულებს მეჩეთს, ასევე მოინახულებს შუამავლის (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) და მისი საჰაბების სასაფლაოებს და შუამავლის მეჩეთის მონახულებაში მისი სასაფლაოს მონახულებაც შედის (აღლაჰმა დალოცოს და მიესაღმოს მას).

3

როცა ადამიანი შევა შუამავლის მეჩეთში სასურველია პირველი მარჯვენა ფეხით შევიდეს და შესვლის დროს წარმოთქვას: «ღმერთო, გახსენი ჩემთვის შენი წყალობის კარები» (აღლაჰუმმა ფთაჰ ლიი აბვააბა რაჰმათიჟ), ასევე შეუძლია გაიმეოროს ეს ვედრება სხვა მეჩეთებში შესვლისას.

4

შუამავლის (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) მეჩეთში შესვლისას კონკრეტული ვედრება არ არსებობს.

5

შემდეგ შეასრულებს ორ მუხლ მისასაღმებელ ლოცვას (თაჰიათულ მასჯიდ).

6

თუ დრო არ მიეკუთვნება იმ აკრძალულ პერიოდებს, როცა ლოცვა არ შეიძლება, ადამიანს შეუძლია აღასრულოს დამატებითი ნაფილის ლოცვები — რამდენიც სურს, ორ-ორ რაქათად. **აღლაჰის მოციქულობა (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) თქვა: «ლოცვა ჩემს ამ მეჩეთში უკეთესია, ვიდრე ათასი ლოცვა სხვა მეჩეთებში, გარდა აკრძალული მეჩეთისა [მექქაში]».** გადმოსცა ალ-ბუხარიმ (1190) და მუსლიმმა (1394).

7 სასურველია ლოცვას შეეცადოს არ'რავდაში - ეს არის შუამავლის (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) მიმბარსა და ოთახს შორის ადგილი - თუ შეძლებს იქ ლოცვას: შუამავალმა (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) თქვა: «ჩემს სახლსა და ჩემს მინბარს შორის არის ბაღი სამოთხის ბაღებიდან». გადმოსცა ალ-ბუხარიმ (1195) და მუსლიმმა (1390). და თუ ვერ მოახერხებს იქ ლოცვას, მაშინ ილოცებს მეჩეთის ნებისმიერ ადგილას. ეს არ ეხება ჯგუფურ ლოცვას, ჯგუფური ლოცვის დროს მან უნდა შეეცადოს გაჩერდეს პირველ მწკრივში, რომელიც იმამის უკანაა; ზოგადად გადმოცემული მტკიცებულებების მიხედვით.

8

თუ ადამიანი მოისურვებს, რომ მოინახულოს მოციქულის (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) და მისი ორი მეგობარის სასაფლაოები:

A.მას მართებს, რომ დადგეს მოწიწებითა და მოკრძალებით მოციქულის (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) საფლავთან და ჩუმად მიესაღმოს მას, თქვას: «ასსალამუ 'ალაიჟა იაა რასუულულლაჰ ვა რაჰმათულლაჰი ვა ბარაქათუჰ» — მშვიდობა შენ, ო აღლაჰის მოციქულო, აღლაჰის წყალობა და კურთხევა. თუ კი დაამატებს შემდეგს: «ვუმოწმებ, რომ შენ ხარ აღლაჰის ჭეშმარიტი მოციქული, რომ გადმოეცი გზავნილი, შეასრულე შენზე დაკისრებული ამანათი, აღლაჰის გზაზე იბრძოლე ისე, როგორც ეს სჭირდებოდა, გულწრფელად განაგებდი თემს. აღლაჰმა მოგაგოს შენი თემის სახელით საუკეთესო ჯილდო, რომელიც კი ოდესმე მიუცია მას რომელიმე წინასწარმეტყველისთვის თავისი თემის გამო» — ამაში არ არის არანაირი პრობლემა.

B. შემდეგ ცოტა მარჯვნივ გადაინაცვლებს და მიესალმება აბუ ბაქრ ა'სიდდის (აღლაჰი იყოს მისით კმაყოფილი).

C. შემდეგ კიდევ გადაინაცვლებს ცოტა მარჯვნივ და მიესალმება უმარ იბნ ალ-ხატტაბს. იბნ უმარი (აღლაჰი იყოს მათით კმაყოფილი) როცა მიესალმებოდა აღლაჰის შუამავალს (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) და მის ორ მეგობარს (აბუ ბაქრს და უმარს) ძირითადად შემდეგ სიტყვებზე მეტს არ ამბობდა: «**მშვიდობა შენ, ო აღლაჰის შუამავალო, მშვიდობა შენ, ო აბუ ბაქრ, და მშვიდობა შენ, ო მამაჩემო**», — შემდეგ მიდიოდა.

D. არ არის მიზანშეწონილი დიდხანს გაჩერება ან ვედრება აღლაჰის შუამავლის (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) და მისი ორი მეგობარის საფლავებთან, იმამ მალიქი ამას მოუწონარად მიიჩნევდა და თქვა: «ეს არის სიახლე, რომელიც არ გაუკეთებიათ მართმორწმუნე წინაპრებს, ამ თემის მომდევნო თაობები ვერ მიაღწევენ წარმატებას სხვაგვარად, თუ არა იმით, რითაც მიაღწიეს მისმა პირველმა თაობებმა».

E. რაც შეეხება იმას, რასაც ზოგიერთი მლოცველი აკეთებს — რაც მოიცავს ხმამაღლა ლაპარაკს მოციქულის (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) საფლავთან და დიდხანს დგომას იქ — ეს ეწინააღმდეგება შარიათის დადგენილ ნორმებს. უზენაესმა აღლაჰმა თქვა:

(يا أيها الذين آمنوا لا ترفعوا أصواتكم فوق صوت النبي ولا تجهروا له بالقول كجهر بعضكم لبعض أن تحبط أعمالكم وأنتم لا تشعرون ، إن الذين يغضون أصواتهم عند رسول الله أولئك الذين امتحن الله قلوبهم للتقوى لهم مغفرة وأجر عظيم* إن الذين يغضون أصواتهم عند رسول الله أولئك الذين امتحن الله قلوبهم للتقوى لهم مغفرة وأجر عظيم)

{**ჰეი თქვენ, რომელთაც ირწმუნეთ არ აუწიოთ ხმას შუამავლის ხმაზე მაღლა და არ მიმართოთ მას ისე, როგორც ერთმანეთს მიმართავთ, რათა ფუჭად არ იქცეს თქვენი საქმეები და ვერც გრძნობდეთ თქვენ* ჭეშმარიტად, რომელნიც იმდაბლებენ ხმას აღლაჰის შუამავალთან, ეგენი არიან, რომელთა გულებიც გამოსცადა აღლაჰმა ღვთისმოშიშობისთვის, მათთვისაა მიტევა და უდიდესი ჯილდო**}

[ალ-ჰუჯურათ: 3-2].

F.ამასთან, შუამავლის (აღლაჰის ღოცვა და მშვიდობა მას) საფლავთან დიდი ხნით დგომა და მასზე ბევრჯერ მისაღმება გამოიწვევს ადგილზე ხალხმრავლობას, გადატვირთულობას და ხმაურს შუამავლის საფლავთან (აღლაჰის ღოცვა და მშვიდობა მას), ეს კი ეწინააღმდეგება კანონს, რომელიც დაადგინა აღლაჰმა მუსლიმთათვის ცხადი აიათებით, შუამავალი (აღლაჰის ღოცვა და მშვიდობა მას) არის პატივდებული ცოცხალიც და გარდაცვლილიც, და არ არის მიზანშეწონილი მორწმუნისთვის მოიქცეს მის საფლავთან ისე, რაც ეწინააღმდეგება შარიათულ ნორმებს.

G.ზოგიერთი მლოცველის ქმედება — ვედრების აღვლენა მოციქულის (აღლაჰის ღოცვა და მშვიდობა მას) საფლავთან, როცა მისკენ პირით დგანან და ვედრების დროს ხელებს სწევენ — ეწინააღმდეგება აღლაჰის მოციქულის (აღლაჰის ღოცვა და მშვიდობა მას) საჰაბების და მათ გზას, ვინც სიკეთეში გაჰყვა მათ. მეტიც, ეს მიეკუთვნება რელიგიაში შემოტანილ სიახლეებს (ბიდ'ა).

H.ზოგიერთი მომნახველი კი, როდესაც შუამავალს (აღლაჰის ღოცვა და მშვიდობა მას) ესაღმება შემდეგნაირად იქცევა: მარჯვენა ხელს მარცხენაზე დაიდებს, შემდეგ ხელებს მკერდზე ან ცოტა დაბლა დაილაგებს, როგორც მლოცველის პოზიციაში, ამ ფორმით შუამავალზე (აღლაჰის ღოცვა და მშვიდობა მას) მისაღმება დაუშვებელია; რადგან ეს არის ქედის მოხრის და ღვთისმსახურების პოზიცია, რომელიც მხოლოდ უზენაესი აღლაჰის წინაშე სრულდება, როგორც მოგვითხრო იბნ ჰაჯარმა (აღლაჰმა შეიწყალოს ის) თავის წიგნში "ფათხ ალ-ბარი", სწავლულების სიტყვებით.

I. დაუშვებელია ვინმემ შეეცადოს ალლაჰთან დაახლოებას (ღვთისმსახურება) მის ოთახზე შენებით, ან მის ირგვლივ ტავაფის გაკეთებით, მიუღებელია შუამავალისგან (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) სირთულეების მოხსნის, ავადმყოფის განკურნების და მსგავსი რამეების თხოვნა; რადგან ამ ყველაფრის თხოვნა არ შეიძლება არავისზე, გარდა ერთადერთი ღმერთისა.

J. ქალებისთვის დაუშვებელია მოციქულის (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) საფლავის, ისევე როგორც სხვა საფლავების მონახულება, რადგან მოციქული (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) წყევლიდა ქალებს, რომლებიც ხშირად აკითხავდნენ სასაფლაოებს. ამის მიზეზია ის, რომ ასეთი მონახულებები ხშირად თან სდევს აკრძალულ ქმედებებს, როგორიცაა მოთქმა, შეუფერეფელი გარეგნობა და შარიათის სხვა დარღვევები. ამის ნაცვლად, ქალებისთვის სასურველია რაც შეიძლება ხშირად წარმოთქვან სალამი და ღუა მოციქულისთვის (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) — იქნება ეს მეჩეთში თუ მის გარეთ. ეს ყველაფერი მიაღწევს მას, მიუხედავად იმისა, სად იმყოფება ქალი, რადგან მოციქულმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) თქვა: «არ გადააქციოთ თქვენი სახლები საფლავებად და არ აქციოთ ჩემი საფლავი სადღესასწაულო ადგილად. დამლოცეთ, რადგან თქვენი დალოცვა ჩემამდე აღწევს, სადაც არ უნდა იმყოფებოდეთ». შუამავალმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) თქვა: «ჭეშმარიტად, ალლაჰს ჰყავს მოსიარულე ანგელოზები მიწაზე, რომლებიც გადმომცემენ ჩემი თემის სალამს».

9

მედინაში ჩამოსულისთვის სასურველია თავისი ყოფნის განმავლობაში მოინახულოს მეჩეთი ყუბა და აღასრულოს მასში ლოცვა, რადგან მოციქული (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) სტუმრობდა მას როგორც მხედრად, ასევე ფეხით და ლოცულობდა მასში ორ რაქათს. საჰლ იბნ ჰუნაიფის გადმოცემით, აღლაჰის მოციქულმა (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) თქვა: «ვინც საკუთარ სახლში აიღებს მცირე განბანვას, შემდეგ მივა ყუბას მეჩეთში და შეასრულებს იქ ლოცვას, ის მიიღებს უმრას ტოლ ჯილდოს».

10 მამაკაცებისთვის ბაყი'ის სასაფლაოს მონახულება - ალ-ბაყი'ის სასაფლაო არის მედინას სასაფლაო - შაჰიდების სასაფლაოების და ჰამზას სასაფლაოს (აღლაჰი იყოს კმაყოფილი მისით) მონახულება სუნნაა; რადგან შუამავალი (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) ინახულებდა მათ და ეკედრებოდა მათთვის, როგორც თქვა შუამავალმა (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას): «**ადრე მე თქვენ აგიკრძალეთ სასაფლაოების მონახულება, ხოლო ახლა მოინახულეთ სასაფლაოები, რადგან ის იმქვეყნიურ ცხოვრებას გაგახსენებთ**». თუ მოინახულებს მათ წარმოთქვამს იმის მსგავს ვედრებას, როგორც სხვა სასაფლაოების მონახულებისას: "მშვიდობა თქვენ, ამ მიწის მკვიდრნო, მორწმუნეებო და მუსლიმებო, უეჭველად ჩვენც შემოგიერთდებით, აღლაჰმა შეიწყალოს ჩვენგან წასულნი პირველებიც და უკანასკნელებიც, ღმერთს ვთხოვთ, თქვენთვისაც და ჩვენთვისაც კეთილღობას".

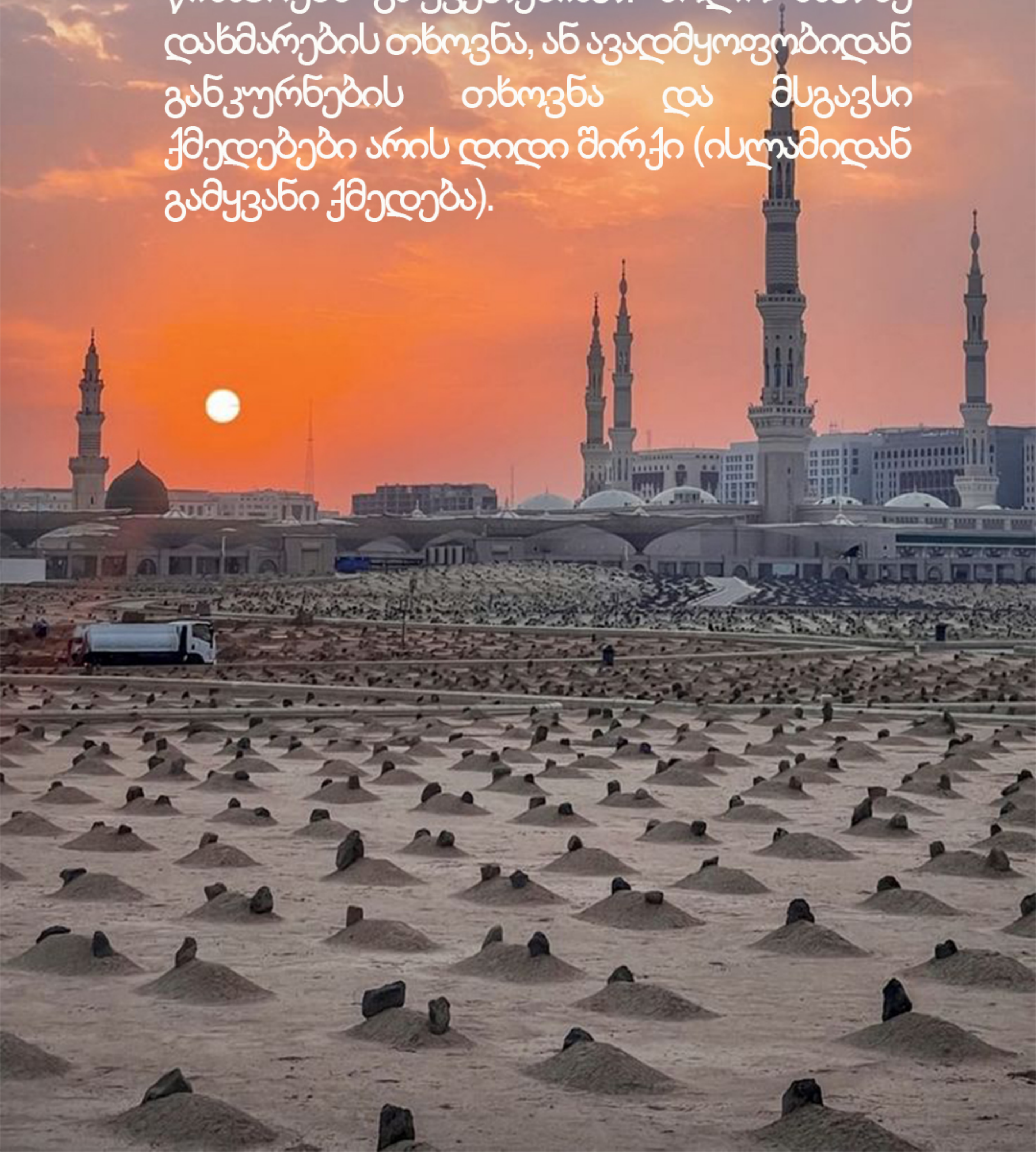
11 ეჭვსგარეშეა, რომ სასაფლაოების მონახულების მიზანი არის საიქიოს გახსენება და გარდაცვლილთა სასიკეთოდ მათთვის ვედრების აღვლენა და **შუამავლის სუნნაზე მიყოლა (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას)**. ეს არის შარიათით დადგენილი მონახულების ფორმა და მიზანი.

12

ხოლო მათი მონახულება იმ მიზნით, რომ სასაფლაოებთან შესრულოდეს ვედრება, ან მათი ზატრით და ავტორიტეტით აღლაპისგან რაიმის თხოვნა, მსგავსი მიზნით მათი მონახულება არის საზიზღარი ბიდათი (სიახლე), რომელიც არც აღლაპს და არც მის შუამავალს (აღლაპის ლოცვა და მშვიდობა მას) არ დაუწესებიათ, და არც მართლმორწმუნე წინაპრებს გაუკეთებიათ. ხოლო მათზე დახმარების თხოვნა, ან ავადმყოფობიდან განკურნების თხოვნა და მსგავსი ქმედებები არის დიდი შირქი (ისლამიდან გამყვანი ქმედება).

ძვირფასო მკითხველო, გაჩვენებთ ამ საკითხთან დაკავშირებულ ცრუ გამოგონილ ჰადისებს, რათა იცოდეთ ისინი, მოერიდო მათ და არ მოსტყუვდე მათით:

- ❖ პირველი: «ვინც შეასრულა ჰაჯობა და მე არ მომინახულა, ის ჩემს მიმართ თავხედურად მოიქცა».
- ❖ მეორე: «ვინც მომინახულა გარდაცვალების შემდეგ, თითქოს მან მე მომინახულა სიცოცხლეში».
- ❖ მესამე: «ვინც მომინახულა მე და მოინახულა მამაჩემი იბრაჰიმი იმავე წელს, მე მას ალლაჰისგან სამოთხის გარანტიას ვაძლევ».
- ❖ მეოთხე: «ვინც მოინახულა ჩემი საფლავი, ჩემი შუამდგომლობა მისთვის სავალდებულო გახდება».

ეს ჰადისები და სხვა მათი მსგავსი არცერთი არ არის გადმოცემული შუამავლისგან (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას). ჰააფიზ ალ-უყაილიმ თქვა: «ამ თავში ამ ჰადისებისგან არც-ერთი სანდო არ არის». ჰააფიზ იბნ ჰაჯარმა თქვა თავის წიგნში "ათ-თალხის" მას შემდეგ, რაც ამ გადმოცემების უმრავლესობა ახსენა: «გზები, რომლითაც ეს ჰადისი გადმოეცა ყველა სუსტია». ჰაჯობის ან უმრას სუნნადან არ არის შუამავლის მეჩეთის მონახულება, არც მათი შესრულების წინ და არც მათი შესრულების შემდგომ; რადგან შუამავლის მეჩეთის მონახულება ზოგადად მოსაწონი საქციელია; ჰაჯობის ან უმრას შემსრულებელი თუ მას არ მოინახულებს მათი შესრულების დროს მას ცოდვა არ ჩაეთვლება, ჰაჯობა, უმრა და შუამავლის მეჩეთის მონახულება ერთმანეთთან არავითარ კავშირში არაა, არამედ ისინი ყველა დამოუკიდებელი ღვთისმსახურებებია. ვინც შეასრულა ჰაჯობა ან უმრა ის ვალდებული არ არის, რომ მოინახულოს შუამავლის მეჩეთი, ასევე, ვინც მოინახულა შუამავლის მეჩეთი, ის არ არის ვალდებული შეასრულოს ჰაჯობა ან უმრა, ხოლო თუ მას სურს, რომ ჰაჯობა, უმრა და შუამავლის მეჩეთის მონახულება ერთი მგზავრობის დროს გააერთიანოს, ეს პრობლემას არ წარმოადგენს.

შუამავლის მეჩეთის მონახულებისას დაშვებული შეცდომები :

1 კედლებზე ხელით შეხება, შუამავლის (აღლაჰის ღოცვა და მშვიდობა მას) საფლავის მონახულებისას რკინის სვეტებზე ხელით შეხება, ფანჯრებზე და სხვა ადგილებში ნაჭრების და თოკების მიბმა ბარაქის მიღების მიზნით და სხვა.

ბარაქა მხოლოდ იმაში, რაც აღლაჰმა და მისმა შუამავალმა (აღლაჰის ღოცვა და მშვიდობა მას) დაადგინეს, და არა სიანხლებში.

2 სხვადასხვა გამოქვაბულებში წასვლა, მაგალითად, უჰუდის მთაზე, ჰირას და სავრის გამოქვაბულებში მექქაში, იქ ნაჭრების შებმა, ვედრების გაკეთება იქ, რომელზეც აღლაჰს ნებართვა არ მოუცია და ამით ზედმეტი ტვირთის შექმნა.

ეს ყველაფერი არის ბიდათი (სიანხლე), რომელსაც არავითარი საფუძველი არ გააჩნია წმინდა შარიათში.

3

მონახულება ზოგიერთი იმ ადგილის, სადაც ფიქრობენ, რომ იქ არის შუამავლისგან (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) დარჩენილი გადმონაშთები, მაგალითად, ადგილი სადაც აქლემი დაიმუხლა, ხათიმის ჭა, უსმანის ჭა, და ამ ადგილებიდან მიწის აღება ბარაქის მოლოდინში.

4

მკვდრებზე ვედრება სასაფლაოების მონახულებისას, ბაყი'ას სასაფლაოს, უჰუდის შაჰიდების სასაფლაოს მონახულებისას, იქ ფულის გადაგდება, იმის მიზნით, რომ ეს აანლოებს საფლავის მკვიდრთან და მოელიან ბარაქას.

ეს ყველაფერი არის აშკარა შეცდომა, ზოგ შემთხვევაში კი ეს არის დიდი შირქი, როგორც თქვეს სწავლულებმა, ამ ყველაფერზე მიუთითებს აღლაჰის წიგნი და მისი შუამავლის სუნნა (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას); რადგან ღვთისმსახურება მხოლოდ და მხოლოდ აღლაჰს ეკუთვნის და არ შეიძლება თაყვანისცემა სხვისი გულისთვის შესრულდეს, როგორც ვედრება, მსხვერპლშეწირვა, ფიცი და სხვა. როგორც თქვა აღლაჰმა:

(وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ)

{მათ არ ბრძანებიათ არაფერი იმის გარდა, რომ აღლაჰისათვის თაყვანი ეცათ გულწრფელად}

ხოლო აღლაჰმა უკეთ უწყის! აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა ჩვენ შუამავალს, მის ოჯახს და მის ყველა საჰაბას!

HADIYAH
HAJI & MU'TAMR'S GIFT

هدية
هدية الحاج والمعتمر

www.hadiyah.org.sa